

Etykieta środka ochrony roślin

Etykieta środka ochrony roślin jest dokumentem, który zawiera istotne informacje o środku ochrony roślin i jest dołączony do każdego opakowania preparatu. Treść etykiety określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414 EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009) oraz rozporządzenie Komisji (UE) Nr 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L155 z 11.6.2011).

Treść etykiety powinna zawierać między innymi następujące informacje:

- nazwę handlową lub oznaczenie środka ochrony roślin,
- rodzaj działania środka ochrony roślin, nazwę każdej substancji czynnej wraz z wyraźnym wskazaniem formy chemicznej,
- formę preparatu,
- rodzaje zastosowań, do których środek ochrony roślin został dopuszczony, oraz wszelkie

Znak kontrolny na opryskiwaczu potwierdzający jego sprawność techniczną.

szczególne warunki rolnicze, zdrowotności roślin i środowiskowe, w których produkt może być stosowany lub w których nie powinien być stosowany,

- instrukcje i warunki użytkowania oraz dawkę, w stosownych przypadkach łącznie z maksymalną dawką na hektar dla każdorazowego zastosowania i maksymalną liczbę zastosowań rocznie,
- rodzaj szczególnych zagrożeń dla zdrowia ludzi lub zwierząt, lub dla środowiska naturalnego w formie standardowych zwrotów,
- środki ostrożności w odniesieniu do ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt, lub środowiska naturalnego w formie standardowych zwrotów,
- wskazówki dotyczące odpowiednich warunków przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin i opakowania,
- informacje dotyczące pierwszej pomocy.

Etykieta środka ochrony roślin jest zatem źródłem wielu cennych informacji, które są pomocne a nawet niezbędne do prawidłowego i bezpiecznego planowania i przeprowadzenia zabiegu ochrony roślin. Dzięki tym informacjom można uniknąć błędów skutkujących spadkiem skuteczności zabiegu lub stworzeniem zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz bezpieczeństwa środowiska.

W etykietach środków ochrony roślin zamieszczone są, określone regulacjami prawnymi, zwroty dotyczące ochrony pszczoły miodnej oraz innych gatunków pszczoł (patrz strona 12).

W Polsce przestrzeganie zapisów zawartych w etykiecie jest obowiązkowe (wyjątkiem są oczywiście podane w etykiecie zalecenia np. zalecana dawka środka. W przypadku odstępstw od zaleceń np. zastosowania dawek zredukowanych lub łącznego stosowania agrochemikaliów, które nie są ujęte w etykiecie, odpowiedzialność za skutki zabiegu spoczywa na stosującym).

Dobra Praktyka Ochrony Roślin

Zbiór podstawowych zaleceń, których przestrzeganie będzie gwarantowało skuteczność zabiegów oraz ich bezpieczeństwo dla środowiska i człowieka i w odniesieniu do ochrony roślin nosi nazwę Dobrej Praktyki Ochrony Roślin.

Zasady DPOR zostały po raz pierwszy wydane w 1994 roku i zawierały 10 zaleceń. Obecnie liczbę tych zadań powiększono do 14 uwzględniając postęp i ukierunkowanie rozwoju ochrony roślin.

Zapoznanie się i przestrzeganie zasad DPOR jest podstawą skutecznego i bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin, a więc również bezpieczeństwa zapylaczy.

Podstawowe elementy DPOR:

- I. Zabiegi uprawowe i agrotechniczne oraz ich bezpośredni i pośredni wpływ na dynamikę rozwoju populacji sprawców chorób, szkodników i chwastów.
- II. Znajomość składu gatunkowego lokalnych agrofagów, zagęszczenia ich populacji oraz progów szkodliwości w planowaniu ochrony roślin.
- III. Etykieta środka ochrony roślin stanowi źródło informacji niezbędnych do jego prawidłowego i bezpiecznego stosowania.
- IV. Zasady wyboru substancji czynnej oraz formy użytkowej środka ochrony roślin.
- V. Zasady doboru dawki środka ochrony roślin z uwzględnieniem gatunku i stadium rozwojowego szkodnika lub fazy rozwojowej chwastu.
- VI. Zasady obliczania ilości cieczy użytkowej środka ochrony roślin z uwzględnieniem wielkości i pokroju chronionych roślin i ich fazy rozwojowej.
- VII. Zasoby i źródła pozyskiwania informacji wspomagających podejmowanie decyzji o terminach, liczbie oraz częstotliwości zabiegów ochrony roślin na określonym polu uprawnym.

Przykład publikacji.

- VIII. Zasady wyboru techniki zabiegów ochrony roślin oraz przygotowanie do pracy i eksploatacji odpowiedniej aparatury.
- IX. Kryteria oceny stanu bioróżnorodności środowiska rolniczego oraz metody ochrony i stymulacji rozwoju populacji gatunków pożytecznych i drapieżnych.
- X. Założenia i zasady integrowanej regulacji liczebności populacji agrofagów w uprawach roślin w celu ograniczenia chemicznej ochrony roślin.
- XI. Rozpoznanie miejsc i stopnia zagrożenia oraz metody przeciwdziałania skutkom ubocznym stosowania środków ochrony roślin.
- XII. Strategia zapobiegania ryzyku uodparniania się populacji agrofagów na środek ochrony roślin.
- XIII. Organizacyjne i techniczne warunki zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, zwierząt i środowiska w trakcie transportu, magazynowania, konfekcjonowania i stosowania środków ochrony roślin.
- XIV. Systematyczne doskonalenie zawodowe osób zatrudnionych przy stosowaniu środków ochrony roślin i dokumentacja zabiegów.